

УДК 78.071.1(477):783.2 Ведель
DOI 10.31654/2520-6966-2021-17f-102-176-185

І. В. Тилик

кандидат мистецтвознавства, старший викладач кафедри музичного мистецтва
Київського національного університету культури і мистецтв
<https://orcid.org/0000-0003-2896-631X>; tilik1968@ukr.net

В. В. Лисенко

асистент кафедри музичного мистецтва
Київського національного університету культури і мистецтв
<http://orcid.org/0000-0001-9270-5590>; vlad.lysenko@icloud.com

Літургійна творчість Артемія Веделя: музикознавчий та інтерпретаційно- виконавський аспекти

Об'єктом статті є жанр літургії в музичній спадщині видатного українського композитора Артемія Веделя (1767–1808). Охарактеризовано музикознавчий та інтерпретаційно-виконавський аспекти жанру в контексті української сакральної музики другої половини XVIII ст. Висвітлено сакрально-богослужбові ареали Літургії в мистецькій спадщині композитора. Означено актуальність статті у контексті мистецтвознавчих критеріїв, музикознавчих, інтерпретаційно-виконавських параметрів з наведенням оцінок експериментально-творчої презентації творів.

Наведено джерельну базу дослідження крізь призму різнопрофільних наукових праць з даної проблематики та виокремлено їх науково-практичну цінність. Розкрито етапи формування художньо-стильової індивідуальності Артемія Веделя на основі інтелектуально-емоційного та мистецького досвіду митця, залежно від впливу домінуючих суспільних настроїв та естетичних уподобань. Виокремлено 1776–1787 роки – період навчання композитора в Києво-Могилянській академії як найважливіші із вказаних етапів у кристалізації підвалин творчого світосприйняття митця, характерних рис його мистецького феномену.

Висвітлено значущість отриманих результатів для використання в різнопрофільних теоретико-музикознавчих дослідженнях, виконавських мистецьких проєктах.

Для прикладів проведення культурологічного аналізу обрані Літургії св. Іоанна Златоуста C-dur, яка ще жодного разу не була виконана в повному обсязі, та літургія Es-dur. Охарактеризовано компаративно-стильовий текстологічний аналіз літургій Es-dur і C-dur з визначенням значної різниці в самій концептуальній масштабності задуму щодо його тенденції до поглибленої психологізації в розкритті індивідуально-психологічного й релігійно-філософського змісту. У площині інтонаційно-лексичного, ладо-гармонічного та фактурного розвитку визначено гнучкий баланс між

традиційними музичними стереотипами та актуальними елементами тогочасної західноєвропейської композиційної лексики.

Аргументовано необхідність уведення вказаного твору А. Веделя у вітчизняний та європейський музичний простір.

Ключові слова: літургійна творчість А. Веделя, науково-музикознавчий аналіз, автографічні твори, композиційна лексика, інтерпретаційно-виконавський аспект.

Актуальність дослідження. Артемій Лук'янович Ведель (1767–1808) належить до когорти славетних українських композиторів другої половини XVIII ст., чиї імена золотими літерами вписано до пантеону світового музичного мистецтва. Втім, незважаючи на те, що творчість митця впродовж останнього часу є об'єктом ґрунтовних наукових досліджень, й досі існує коло питань, які потребують ретельного висвітлення. Серед них ті, що пов'язані з літургійною творчістю А. Веделя, і зокрема, з його поки ще недостатньо проаналізованим мистецьким задумом – Літургією св. Іоанна Златоуста *C-dur*. На відміну від добре відомої Літургії з автографа *Es-dur*, вказана літургія ще жодного разу не був виконана в повному обсязі. Це переконує у необхідності уведення даного твору А. Веделя в сучасну виконавську практику з відповідною мистецтвознавчою оцінкою і пов'язаною з нею практично-творчою актуалізацією в сучасному концертно-хоровому виконавстві. Потреба вирішення вказаної проблеми прогнозує **мету** й засвідчує **актуальність** пропонованого науково-практичного дослідження, окреслену як у теоретичному аспекті, так і в прогнозованій авторами статті оригінальній мистецькій концепції, яка, на їхню думку, має бути реалізована у форматі розгорнутого виконавського проекту-презентації. **Наукова новизна дослідження** полягає у тому, що в ньому проаналізовано деякі особливості літургійної творчості А. Веделя, а також презентовано досвід оригінального музикознавчо-культурологічного дослідження Літургії *C-dur* А. Веделя під кутом зору жанровостильових та інтерпретаційно-виконавських параметрів. Отримані результати можуть бути використані в підготовці різнопрофільних теоретико-музикознавчих досліджень і мистецьких проєктів.

Джерельна база дослідження ґрунтується на історико-біографічних, мистецтвозначних і теретико-музикознавчих наукових працях (зокрема, В. Аскоченського, Т. Гусарчук, В. Кука, А. Кутасевича, В. Петрушевського І. Соневицького, П. Турчанінова), які безпосередньо пов'язані з досліджуваною проблематикою.

Як засвідчують сучасні наукові дослідження [5; 8; 11], у творчості Артемія Веделя багатогранно віддзеркалилися складні, а іноді й парадоксально-суперечливі процеси, які характеризують розвиток української музичної культури на перетині пізньобарокових, класицистських та передромантичних тенденцій. Неабияку роль у цьому відіграла та обставина, що художня індивідуальність Артемія Веделя формувалася у декілька етапів, збагачуючись інтелектуально-емоційним та мистецьким досвідом, залежно від впливу домінуючих суспільних настроїв та естетичних уподобань. Чи не найважливішим із вказаних етапів слід вважати період навчання композитора у Києво-Могилянській академії (1776–1787), впродовж якого, зрештою, й викристалізувалися підвалини творчого світосприйняття майбутнього митця, окреслилися характерні риси його мистецького феномену.

Отримана в академії ґрунтовна освіта, осяяна багатовіковим досвідом православної релігійно-філософської традиції, інспірувала прагнення А. Веделя відобразити біблійні образи засобами музичної лексики. І це й не дивно, адже композитор, за спогадами біографів [4; 9; 12], вирізнявся поміж однолітків напрочуд глибокою й щирою побожністю. Тож не дивно, що друзі по академії ставилися до Веделя з шанобливим пієтетом і навіть деяким острахом, вбачаючи в ньому «духовидця» [Там само].

Виходячи з наведеної характеристики, цілком логічним видається спостереження Т. Гусарчук стосовно того, що музичні образи А. Веделя виникали безпосередньо під впливом його релігійних настроїв, пов'язаних із переживанням певної текстової інформації, зосередженої в біблійних текстах [5]. Такий релігійно-містичний тип мислення, надзвичайно поширений в українській православній культурі XVII–XVIII ст., отримав у науковій літературі назву «псалмодумання» або «псалмобачення», що в загальному розумінні означає сприйняття реальних життєвих ситуацій крізь призму псалмових образів [5;11].

Саме на цьому світоглядному алгоритмі ґрунтувалося образне мислення А. Веделя – композитора, що вбачав у власній творчості не лише естетичний феномен, але й напрочуд дієвий засіб ретрансляції власних духовних переконань. Унікальна здатність А. Веделя наповнити традиційні церковно-богослужбові тексти глибоко індивідуальним інтелектуально-емоційним змістом дозволяє нам трактувати будь-який творчий задум митця як своєрідний релігійно-

філософський трактат, і водночас, як неповторну «шифrogramу» «... авторських роздумів і переживань, екстрапольованих в сферу мистецького самовираження» [11, с. 139].

Наведені міркування, спроектовані в площину досліджуваної проблематики, прогнозують необхідність ретельного і глибокого підходу до аналізу літургійних творів композитора. Адже хоча вони й менш пов'язані (в порівнянні з жанром духовного концерту) із біблійною образністю, бо апріорі призначені до функціонального богослужбового вжитку, це аж ніяк не зменшує їх потенційної образної смислоємкості.

У цьому можна наочно переконатися, ознайомившись з однією із двох відомих літургій митця, а саме Літургією Св. Іоанна Златоуста *C-dur*, комплексний аналіз якої є важливою складовою даного дослідження.

Щодо обставин і часу написання цієї Літургії у дослідників не має одностайної думки, існують лише припущення. Так, одні дослідники (Л. Корній [6], І. Соневицький [10]) переконані, що вона була написана А. Веделем пізніше, ніж авторграфічна Літургія *Es-dur*. Натомість Т. Гусарчук, виходячи з проведеного нею компаративно-стильового аналізу, дотримується діаметрально протилежної версії. Так, зокрема, як зазначає дослідниця [5, с. 460], якщо порівняти фактурний та ладо-гармонічний розвиток обох творів, не можна не помітити, що окремі з частин літургії *Es-dur*, зокрема, такі як «Херувимська», «Милость мира» і «Тебе поєм» [1–3], є композиційно значно складнішими, ніж літургія *C-dur*. Це дає підстави дослідниці висунути припущення, що літургія *C-dur* була створена раніше за літургію *Es-dur* і, можливо, навіть ще в часи навчання Веделя в академії [5]. Не виключено, що саме цим обумовлена та обставина, що літургія *C-dur* характеризується відносно простою, утім логічною й послідовною структурою. Це простежується як на рівні загальної драматургії циклу, так і в площині окремих елементів її мистецької архітекtonіки, зокрема на рівні ладо-тональних співвідношень. З огляду на це не можна оминати увагою той факт, що, як зауважує Т. Гусарчук [5, с. 459], хоча До-мажор обрамлює увесь цикл, у внутрішніх його розділах представлено цілу низку мінорних тональностей, причому не лише першого, але й другого ступеня спорідненості. І хоча, як констатує дослідниця, «загалом їхній обсяг менший порівняно з автографічною Літургією, зате коло тональностей ширше, що пов'язане передусім із ширшим колом використаних тут текстів» [Там само, с. 459–460].

Не менш цікаві закономірності можна виявити і на рівні інтонаційно-лексичного, ладо-гармонічного та фактурного розвитку. У площині кожної з цих категорій виразно вчувається гнучкий баланс між традиційними музичними стереотипами та актуальними елементами тогочасної західноєвропейської композиційної лексики. У цьому контексті варто буде нагадати, що, за даними біографів та істориків-музикознавців, зокрема В. Аскоченського [4], В. Кука [7], В. Петрушевського [9], І. Соневицького [10], П. Турчанінова [12], А. Ведель певний час після закінчення академії, працюючи в Москві, навчався у знаменитого італійського композитора Дж. Сарті (1729 – 1802). Сарті ж, як відомо, тривалий час працював у Санкт-Петербурзі і в Москві, виконуючи обов'язки придворного композитора російської імператриці Катерини II, а згодом придворного композитора її фаворита – князя Г. Потьомкіна, а ще пізніше – визначного російського можновладця і знаного музично-театрального мецената графа М. Шереметьєва [8].

Логічно припустити, що саме завдяки Дж. Сарті, у якого, до речі, тоді навчався ще один видатний композитор – капельмейстер графської кріпосної капели, українець за походженням С. Дегтярьов (1766–1813) [8; 10], А. Ведель суттєво збагатив свою музичну ерудицію та удосконалив композиційні навички, створивши низку творів, які характеризуються ясністю музичної думки, а також фактурною і ладо-гармонічною довершеністю. До них, зокрема, можна віднести такі визначні шедеври митця, як Різдвяний та Воскресенський (Пасхальний) канони, а також славетне тріо «Покаянія отверзі мі двері» [5; 6].

Блискучим зразком більш пізнього, вже зрілого «квазі-Сартієвського» стилю, частково окресленого у Літургії *C-dur*, постають, на думку дослідників (зокрема Т. Гусарчук [5] та А. Кутасевича [8]), знамениті двохорні концерти А. Веделя з Автографа – № 9 «Проповідника віри апостола Андрія восхвалим» та № 10 «Господь пасет мя», у яких ладо-гармонічна і поліфонічна майстерність композитора сягнула найвищих рівнів творчої реалізації.

Безперечно, порівняння камерної і фактурно «прозорої» концепції Літургії *C-dur* з напрочуд масштабними восьмиголосними творами зрілого концертного типу видасться дещо перебільшеним. Утім в Літургії *C-dur* вже можна опосередковано простежити окремі риси того зрілого стилю, які згодом розвинуться у творчості митця. Це наочно засвідчує компаративно-стильовий текстологічний аналіз

Літургій *Es-dur* і *C-dur*. Розглядаючи їх спільні риси та відмінності, не можна оминати увагою той важливий факт, що те, що в Літургії *C-dur* окреслено на рівні загальних образів, в Літургії *Es-dur* максимально конкретизовано і поглиблено. Причому не лише за рахунок застосування ускладнених лексичних прийомів і засобів, але й через різницю в самій концептуальній масштабності задуму, яка апіорі програмує тенденцію до поглибленої психологізації.

У цьому контексті, як слушно констатує Т. Гусарчук, «... Літургія до мажор А. Веделя поступається *мі-бемоль-мажорній* Літургії композитора образною глибиною, яскравістю й диференційованістю, більш узагальнено втілюючи зміст канонічного тексту. За винятком тріо «Отця і Сина» тут майже відсутнє те високе лірико-драматичне напруження, що характеризує зрілий період творчості композитора і, зокрема, його «автографічну» Літургію» [5, с. 461]. Те, що, за спостереженням дослідниці, виявлено в Літургії *C-dur* в загальних рисах, в Літургії *Es-dur*, ніби як у збільшувальному склі, – максимально конкретизовано і виведено в масштаб розгорнутої музично-драматургічної симфонізації [5].

З огляду на це особливого значення набувають інтерпретаційно-драматургічні аспекти, безпосередньо пов'язані з конкретними проблемами виконавського втілення мистецького задуму митця.

Як свідчить досвід корифеїв українського хорового мистецтва, зокрема таких як О. Кошиць, К. Стеценко, П. Гончаров, Н. Городовенко, П. Муравський, М. Гобдич, виконання творів Артемія Веделя потребує від диригента і хористів максимальної творчої наснаги, інтелектуальної та емоційної зосередженості. І це цілком природньо, адже сам масштаб творчої постаті композитора, його унікальна музична обдарованість, поєднана з ерудованістю та глибиною релігійного і філософського світосприйняття, дають підстави вбачати у багатьох творах митця не лише суто мистецьку, але й довершену філософську концепцію. [11]. Саме тому далеко не кожен виконавець, навіть дуже обдарований, здатний опанувати усі явні і приховані семантичні концепти, які акумулює в собі творчість композитора.

Зовнішня простота окремих творів композитора, зокрема й аналізованої Літургії *C-dur*, аж ніяк не свідчить про спрощення її духовного змісту [5]. Швидше навпаки, ця глибока «моцартівська» смислоємність довершеної простоти звучання відображає незбагненну різноманітність і містичну позачасовість Божественного Промислу, віддзеркаленого як в його радісних, так і в драматичних

проявах. І найвагомим аргументом на користь цього припущення є сама трагічна доля А. Веделя, відлуння якої опосередковано відзвонює у кожному його творі, в його листах і роздумах.

Це зайвий раз переконує в тому, що, прагнучи відтворити в реальному звучанні будь-який із творів композитора, зокрема і Літургію *C-dur*, диригент-хормейстер має бути не лише виконавцем, але, не меншою мірою, й філософом та музичним режисером, здатним розгледіти, за висловом Г. Сковороди, «невидиме крізь видиме». Адже перед ним постає непросте, але, поряд із цим, напрочуд цікаве завдання – виявити у творчому задумі А. Веделя ті образно-семантичні підтексти та асоціації, які максимально прояснюють закладений у музиці релігійно-філософський зміст. Тільки з урахуванням цієї передумови стає можливим оптимально реалізувати мистецький задум митця, адекватно презентувавши його у довгоочікуваному форматі світової прем'єри.

Висновки

Узагальнюючи викладені спостереження, окреслимо найважливіші позиції, які, на переконання авторів публікації, характеризують наукові результати проведеного дослідження:

- Літургійна творчість А. Веделя ґрунтується на традиційних принципах православно-богослужбової практики і є органічною складовою церковно-музичної спадщини композитора.
- Літургія *C-dur*, як і автографічна Літургія *Es-dur*, є оригінальним мистецьким виявом творчого обдарування митця, що характеризує емоційно-психологічні властивості його релігійного світобачення.
- Літургія *C-dur* є окремою складовою ланкою процесу жанрово-стильової еволюції композиторського таланту А. Веделя. Аналіз цієї складової сприяє виявленню ще недосліджених хронологічно-стильових паралелей між творами композитора, що належать до різних часових періодів.
- Спільною ознакою в обох літургіях постає застосування універсальних для останньої чверті XVIII ст. інтонаційно-лексичних елементів та ладо-гармонічних засобів. Натомість відмінності полягають у специфіці їхнього використання, детермінованій різними масштабами драматургічного розвитку і ступенем емоційно-психологічної деталізації.
- Інтерпретаційно-виконавський алгоритм хормейстерської роботи над літургійними творами А. Веделя, і зокрема Літургією *C-dur*, має бути спрямований на те, щоб виявити у творчому задумі А. Ве-

деля семантичні підтексти, які характеризують закладений композитором у партитуру індивідуально-психологічний і релігійно-філософський зміст.

Література

1. Анотований покажчик творів Артема Веделя (1767–1808) / уклад. Т. В. Гусарчук, ревізія муз. текстів та мовна ред. А. В. Кутасевича; вступ. ст. Т. В. Гусарчук та А. В. Кутасевича. Київ: Хорова бібліотека камерного хору Київ, 1997. 36 с.
2. Артем Ведель. Божественна Літургія св. Іоанна Золотоустого та 12 духовних хорових концертів / ред. В. Колесника, вступ. ст. Т. Гусарчук. Київ: Едмонтон: Торонто, 2000. 384 с.
3. Артемій Ведель. Духовні твори / ред. М. Гобдича, вступ. ст. Т. Гусарчук. Київ: Хорова бібліотека камерного хору «Київ», 2007. 273 с.
4. Аскоченский В. И. Ведель Артемий Лукьянович. *Домашняя беседа для народного чтения*. 1860. № 19. С. 270–276.
5. Гусарчук Т. Артемій Ведель: Постать митця у контексті епох: монографія. 2019. Вид. 2-ге, доп., виправл. Київ: Музична Україна. 768 с., 32 с. іл.
6. Корній Л. Історія української музики: у 2 ч. Київ: Вид. М. П. Коць, 1996–1998. Ч. 2. 1998. 339 с.
7. Кук В. Рукописна партитура творів Артема Веделя. *Український музичний архів*. Київ: Центрмюзінформ, 1995. Вип. 1. С. 34–52.
8. Кутасевич А. В. Стильова диференціація духовно-музичних спадщин Степана Дегтярьова та Артема Веделя: питання авторства творів суперечливої атрибуції: автореф. дис. ... канд. мистецтв.: 17.00.03. / Нац. муз. акад. України ім. П. І. Чайковського. Київ, 2015. 18 с.
9. Петрушевский В. О личности и церковно-музыкальном творчестве А. Л. Веделя / К истории Киево-Академического хора и характеристики церковного пения в Киеве в конце XVIII в. *Труды Киевской духовной академии*. Киев, 1901. № 7. С. 382–396.
10. Соневицький І. Артем Ведель і його музична спадщина. Нью-Йорк, 1966. 177 с.
11. Тилик І. Творчість Артемія Веделя в контексті культурно-мистецького і духовного життя України другої половини XVIII ст.: дис. ... канд. мистецтв. Київ, 2013. 181 с.
12. Турчанинов П. И. Автобіографія. *Домашняя беседа для народного чтения*. Санкт-Петербург, 1863. № 2–6. С. 47–51; 64–67; 87–88; 116–120.

References

1. Anotovanyj pokazchik tvoriv Artemija Vedela (1767–1808) (1997) [Annotated index of works by Artem Vedel (1767–1808)] / introduction. Art. T. V. Husarchuk and A. V. Kutasevich. Kyiv: Choral Library of the Chamber Choir «Kyiv». 36 p. [in Ukrainian].
2. Artem Vedel (2000). Bozhestvenna Liturgija Sv. Ioanna Zolotoustoho ta 12 dukhovnykh khorovykh kontsertiv [Artem Vedel Divine Liturgy of St. John

Chrysostom and 12 spiritual choral concerts] / Ed. V. Kolesnik, introduction. Art. T. Gusarchuk / Kyiv, Edmonton, Toronto, 384 p. [in Ukrainian].

3. Artemij Vedel. (2007). *Dukhovni tvory* [Spiritual works] / Vyd: Khorova biblioteka khamernoho khoru «Kyiv» [Ed Choir Library of the Kyivs Chamber Choir «Kyiv». M. Gobjich, introduction. Art. T. Gusarchuk. Kyiv, 273 p. [in Ukrainian].

4. Askochenskyi, V. I. (1860), Vedel Artemij Lukianovych, Domashniaia beseda dlia narodnoho chtenyia. [Home conversation for public reading], no. 19, Saint-Petersburg, pp. 270–276. [in Russian].

5. Husarchuk, T. V. (2017), Artemij Vedel. Postat u konteksti epokh [Artemij Vedel. The figure in the context of epochs], Nizhyn, p/e Lysenko M.M. [in Ukrainian].

6. Kornij, L. (1998), *Istoriia ukrainskoi muzyky* [The history of Ukrainian music], Kyiv; Kharkiv; New York: M.P. Kots Publishing House, [in Ukrainian].

7. Kuk V. (1995). Rukopysna partytura tvoriv Artema Vedelia [Manuscript score by Artem Vedelia]. *Ukrayinskyy muzychnyy arkhiv* [Ukrainian music archive]. Kyiv: Tsentrmuzinform [Central.Music.Inform]., № 1. P. 34–52. [in Ukrainian].

8. Kutasevych, A. V. (2015), *Stylova dyferentsiatsiya dukhovno-muzychnykh spadshchyn Stepana Dehtyarova ta Artema Vedelia: pytannya avtorstva tvoriv superechlyvoyi atrybutsiyi: avtoref. dys. ...* Kand. mystetstvoznavstva: spets. 17.00.03. *Muzychne mystetstvo* [Stylistic differentiation of clerical and musical heritages of Stepan Degtyarev and Artem Vedel: the works' authorship question of contradictory attribution], Thesis abstract for Cand. of Art of sciences (Musical art), 17.00.03, National Music Academy of Ukraine named P. I. Tchaikovsky, Kyiv, 18 p. [in Ukrainian].

9. Petrushevskiy, V. (1901), *O lichnosti i tserkovno-muzykal'nom tvorchestve A. L. Vedelya* [About personality and A. L. Vedel's church and musical creativity] / *K istorii Kiyevo-Akademicheskogo khora i kharakteristiki tserkovnogo peniya v Kiyeve v kontse XVIII v.* [To the history of Kyiv Academic Choir and characteristics of the church singing in Kyiv at the end of the eighteenth century], *Trudy Kievskoy duhovnoy akademii* [Kyiv Theological Academy works], №7, pp. 382 – 396. [in Russian].

10. Sonevts'kyi I. (1966). *Artem Vedel i yoho muzychna spadshchyna*. [Artem Vedel and his musical heritage]. New York, 177 p. [in Ukrainian].

11. Tylyk I. (2013) *Tvorchist Artemija Vedelia u konteksti kulturno-mystetskoho ta dukhovnoho zhyttya Ukrayiny druhoi polovyny XVIII st. dys...* kand.mystetvozn. [Creativity of Artemy Vedel in the context of cultural, artistic and spiritual life of Ukraine in the second half of the 18 centere], Diss. for Cand. of Art of sciences (Theory and history of culture) 26.00.01. Kyiv National University of Culture and Arts Kyiv, 181 p. [in Ukrainian].

12. Turchaninov, P. I. (1863), *Autobiography* / Archpriest P. Turchaninov, Domashniaia beseda dlia narodnoho chtenyia [Home conversation for public reading], Sankt-Peterburg, № 2. – pp. 47–51; № 3. – pp. 64–67; № 4. – pp. 87–92; № 5. – pp. 116–121; № 6. – pp. 134–137. [in Russian].

I. V. Tylyk

Candidate of art criticism (Ph.D. in History of Arts),
Senior lecturer of the department of Musical Arts
of Kyiv National University of Culture and Arts
<https://orcid.org/0000-0003-2896-631X>; tylik1968@ukr.net

V. V. Lysenko

Assistant of the department of Musical Arts
of Kyiv National University of Culture and Arts
<https://orcid.org/0000-0001-9270-5590>; vlad.lysenko@icloud.com

Liturgical works of Artemiy Vedel: musicological and interpretive-performing aspects

The article is dedicated to the culturological analysis of the sacral-practical area of the creative heritage of the outstanding Ukrainian composer of the second half of the XVIII century Artemiy Lukyanovich Vedel (1767–1808). The main focus of the publication is on aspects related to the liturgical work of A. Vedel, and in particular, the liturgy of St. John Chrysostom in C-major, which, unlike the more famous autograph liturgy in E-major, has never been performed in full. This convinces of the need to introduce this work by A. Vedel in the domestic and European music space with the appropriate art assessment and experimental-creative presentation, carried out in accordance with modern requirements of concert and choral performance, which determines the relevance of research. The purpose of the article is to analyze the peculiarities of A. Vedel's liturgical work from the point of view of musicological and interpretive-performing parameters. The source base of the research is based on various scientific works related to the researched problems. Scientific and practical value. The results obtained in the process of research can be used in the preparation of various theoretical and musicological research and performing art projects.

Key words: *liturgical creativity of A. Vedel, scientific and musicological analysis, autograph works, compositional vocabulary, interpretive and performing aspect.*